N°. 304. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 24 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 22sten December 1853, n°. 109, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester der gemeente Aagtekerke te benoemen *J. de Visser.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Volgens een berigt uit Weenen van gisteren, Donderdag, is aldaar uit Konstantinopel de tijding ontvangen dat de Fransche en Engelsche vloten de Zwarte Zee zijn binnengeloopen ter bescherming der Turksche belangen. Deze tijding heeft aan de Weener beurs weinig verandering in de koersen te weeg gebragt.

Volgens een berigt uit Konstantinopel van den 12den dezer, is er een grootheerlijk bevelschrift uitgevaardigd waarbij de onzijdigheid en de vrijheden van Servie op nieuw worden bekrachtigd.

De *Oesterreichische Correspondenz* behelst een berigt uit Bucharest van den 17den dezer, dat de Russische troepen een vergeefschen aanval gedaan hebben op de Turksche vesting Matschin tegenover Ibrailow op den regter oever van den Donau. Een ander berigt uit Bucharest van dezelfde dagteekening behelst eenige bijzonderheden daaromtrent. De Russen deden eene verkenning met twee stoombooten, vijf kanonneerbooten en vier bataillons jagers. Zij vernielden de Turksche batterijen beneden Matschin en bezetten het eiland dat in den Donau tusschen Ibrailow en Matschin ligt. Een hevig vuur werd geopend; en de kanonnade hield twintig uren aan. Twaalf honderd Russische jagers beproefden eene landing, maar eene afdeeling Turksche cavalerie sloeg hen af. De aanval mislukte, terwijl de Russen tien gesneuvelden en verscheiden wagens vol gekwetsten hadden.

ENGELAND.

Volgens de berigten uit Londen van gisteren, Donderdag, wordt nog niet bekend, wie lord Palmerston als minister van binnenlandsche zaken zou opvolgen; en de oppositie-bladen maken daarvan gebruik, om het kabinet voor te stellen als op het punt zijnde, van uiteen te vallen.

Zoo zegt de *Morning Herald*: » Het is nog onzeker of het ministerie zich genoodzaakt zal zien af te treden, dan wel of het zich tot aan de bijeenkomst des Parlements zal kunnen staande houden. Men doet alle moeite om sir George Grey te bewegen tot het aannemen der portefeuille van binnenlandsche zaken. Men zegt dat ook de kanselier der schatkist, de heer Gladstone, zich niet kan vereenigen met de door zijne ambtgenooten vastgestelde beginselen eener nieuwe kieswet, en dat hij bezwaarlijk in het bewind zou kunnen blijven."

— Telegraphische berigten van de Londensche effectenbeurs van gisteren, Donderdag, melden dat de prijs der Engelsche staatsschuldbrieven iets lager was en minder vast dan bij de beide voorafgegane dagen in weerwil der ongunstige tijdingen betreffende het Oostersche geschil geweest was.

— Den 20sten dezer is te Birmingham eene openbare vergadering gehouden om te overwegen wat er tot het teregt brengen van jeugdige misdadigers kan en moet worden gedaan; aanzienlijke en invloedhebbende mannen uit vele oorden des lands, woonden deze vergadering bij, terwijl een lid van het afgetreden tory-kabinet, de heer Pakington, voorzat. Algemeen was men van oordeel, dat er onder medewerking van den Staat en der gemeentebesturen, door menschlievende particulieren scholen moeten worden gesticht waarin die misdadigers door tucht, arbeid en vooral door godsdienstig en zedelijk onderrigt weêrhouden zouden worden van verderen voortgang op den verkeerden weg. Men wilde ook dat de ouders die hun kind verwaarloosd hadden, de helft zouden dragen van de kosten voor de verbetering van dat kind. Vragen waarover men het niet eens kon worden, waren of die scholen onder den invloed der Staatskerk moesten staan, en of er ook ligchamelijke tuchtiging zou worden aangewend. Over het algemeen vereenigde de vergadering zich met het verslag der commissie van het Lagerhuis welke in de afgeloopen zitting een onderzoek omtrent dit aangelegen onderwerp gedaan heeft.

FRANKRIJK.

In de groote fabriekstad Mulhausen in den Elsas bestaat eene particuliere maatschappij die ten doel heeft voor de arbeidende volksklasse gezonde en goedkoope woningen te bouwen; zij wordt door het gouvernement ondersteund, maar drijft hare onderneming met particuliere fondsen en in het belang der aandeelhouders. Voor dit jaar had zij de daarstelling voorgenomen van honderd woonhuizen; deze zijn thans voltooid, en deels reeds bewoond. Volgens eene naauwkeurige berekening kan de maatschappij deze huizen leveren: die van de eerste klasse, bestaande uit vier of vijf vertrekken met tuin en kelder of voorraadkamer, voor 2500 tot 2800 fr.; die van de tweede klasse, bestaande uit drie of vier vertrekken met tuin en voorraadkamer, voor 1850 fr.

— Aan de Parijsche effectenbeurs is eergisteren, Woensdag, de prijs der Fransche staatsschuldbrieven vrij wat gedaald. Deze daling wordt aan bezorgdheid wegens den staat van het Oostersche geschil en van het Engelsche kabinet toegeschreven, alsmede aan andere oorzaken van meer plaatselijken aard.

ITALIE.

De Londensche *Times* deelt een uitvoerig schrijven mede van zijnen berigtgever te Turijn betrekkelijk de inwijding van het kerkgebouw der Waldensen in de hoofdstad van Piemont, welke, gelijk reeds gemeld is, den 15den dezer plaats had. Daaruit blijkt dat deze plegtigheid, hoewel er eene groote menigte andersdenkenden in en om de kerk vereenigd was, zonder de minste stoornis is volbragt, en dat zij als eene openlijke bekrachtiging van het door de constitutie aangenomen beginsel van godsdienstige verdraagzaamheid, veel indruk te Turijn heeft gemaakt. Verder zegt de correspondent van de *Times*: » De Waldensen hebben tot nog toe niet veel moeite gedaan om proselyten te maken; zij hadden te veel te doen om zich staande te houden te midden eener bevolking die geleerd had hen met vroom afgrijzen te beschouwen. Ook is sedert de politieke hervorming die Piemont in 1848 onderging, in de Roomsch-katholijke kerk hier te lande in zoo verre eene verandering gekomen dat hare leden thans het geloof hunner voorouderen niet behoeven te verlaten om gewetensdwang te ontgaan. De meeste proselyten hebben de Waldensen nog gemaakt te Genua, waar de priesters niet geneigd zijn eenige vrijheid aan hunne kudde te laten."

Ook een ander liberaal berigtgever, de correspondent van de *Indépendance Belge*, meent dat men aan de zijde der Roomsche geestelijkheid te onregt in de oprigting van het eerste kerkgebouw hetwelk de Waldensen buiten hunne valleijen bezitten, eene strekking ziet tot proselyten-makerij.

De vertegenwoordigers van het Engelsche, van het Pruissische en die van het Fransche gouvernement waren bij de plegtige inwijding tegenwoordig, alsmede onderscheiden senaatsleden en andere personen van rang, waaronder de heer Malan, de onlangs gekozen vertegenwoordiger van het district der Waldensen in de wetgevende kamer.

NOORD-AMERIKA.

In zijne boodschap aan het Congres stelt de heer Pierce het beginsel der demokratische partij op den voorgrond. » Hoe groot ook de omvang zij der werkzaamheden en pligten van het bondsbestuur in zijn wetgevenden, uitvoerenden en regterlijken tak, — zegt de President, — de eigenlijke magt, de kracht der natie, hare groote vatbaarheid voor maatschappelijke en stoffelijke ontwikkeling liggen in de onderscheiden Staten, die elk op zich zelf eene wel geregelde republiek uitmakende, alleen in staat zijn de Amerikaansche Unie in stand te houden en duurzaam te maken, gelijk zij ook ouder dan de Unie zijn. Het bondsbestuur heeft zijn eigenaardigen werkkring in de bepaaldelijk aangewezen en omschreven bevoegdheden die het van de constitutie ontvangen heeft, hoofdzakelijk die aangelegenheden betreffende waarbij de Staten in hunne betrekking onderling en tot buitenlandsche gouvernementen een gemeenschappelijk belang hebben; terwijl de meeste voor den beschaafden mensch belangrijke aangelegenheden, de zaken van het dagelijksch leven, de drijfveren der nijverheid, al de persoonlijke en huisselijke aangelegenheden die in zoo groote verscheidenheid in de burgermaatschappij voorkomen, vastheid en veiligheid vinden in de algemeene bevoegdheid welke bij de constitutie aan het volk der onderscheiden Staten is voorbehouden. Hierin ligt de werkelijke demokratie der natie, het levensbeginsel van haar wezen en bestaan."

Dit beginsel wordt vervolgens ook toegepast op het plan eener spoorwegcommunicatie tusschen den Mississippi en den Stillen Oceaan. Het Congres had in zijne laatstvorige zitting eene opmeting op algemeene kosten gelast van het terrein voor die communicatie: de President zegt dat vóór of in het begin der aanstaande maand Februarij, althans een gedeeltelijk verslag van de opneming aan het Congres zal kunnen worden gedaan; dat die onderneming uit het oogpunt der staatkunde, der handelsbelangen en der militaire verdediging ernstige overweging verdient; maar hij voegt er nadrukkelijk bij dat het Congres zich ook hier strikt aan zijne constitutionele bevoegdheid moet houden; alleen als onmisbaar hulpmiddel voor de beveiliging des lands tegen binnenlandsche onlusten of buitenlandsche aanvallen, en in zoover gelijkstaande met militaire wegen en veiligheidshavens, schijnt de spoorweg, volgens het gevoelen des Presidents, een voorwerp van regtstreeksche bemoeijing voor het Congres te kunnen zijn.

Verder wordt hetzelfde beginsel in de boodschap toegepast op de slavernij-quaestie. De President verklaart, met al zijne magt zich te zullen verzetten tegen elke poging om eene eigenaardige instelling van sommige Staten (het gebruik van het woord *slavernij* is ook in dit staatsstuk vermeden) te bestrijden met den invloed van andere Staten of van het bondsgezag; hij zal de hand houden aan de wetten waardoor de geschillen bijgelegd zijn die in 1850 uit het vraagstuk der slavernij oprezen en de onderlinge eendragt der verbondene en zich zelfbesturende republieken ernstig bedreigden.

Eindelijk zegt de President aan het slot der boodschap:

» De toeneming onzer bevolking heeft ons nu, in de door hoogere

beschikking voor onze natie bestemde baan gebragt tot een punt waarop het ons wel voegt onzen blik te laten weiden over het eindelooze verschiet.

» De volkstellingen die sedert de aanneming der constitutie om de tien jaren gehouden zijn, hebben eene wet van gestadig toenemende ontwikkeling doen kennen, welke, in algemeene bewoordingen uitgedrukt, neêrkomt op eene verdubbeling der bevolking in elk vierde gedeelte eener eeuw. Wanneer op het reeds bereikte punt deze wet van bevolkings-vermeerdering ook maar voor een tijdsbestek hetwelk in het leven eener natie kort mag genoemd worden, onbelemmerd voortgaat te werken, dan zal zij ons tot schier ongelooflijke uitkomsten brengen. Zal de toevloed van landverhuizers in het vervolg naar evenredigheid minder invloed op het cijfer der bevolking hebben dan tot nog toe, en wordt deswege in de berekening der toekomstige bevolkings-vermeerdering een ruim cijfer afgetrokken, hierdoor zou de raming geene zeer aanmerkelijke verlaging ondergaan, terwijl de toeneming van den gemiddelden levensduur, die reeds voortgevloeid is uit den vooruitgang der laatste halve eeuw in de wetenschap en in de maatregelen tot bevordering der algemeene gezondheid, strekken zal om gedurende de eerstvolgende vijftig of misschien honderd jaren de bevolking te doen toenemen in dezelfde rede als in onze historie tot nog toe zigtbaar is. Daarbij voege men den toevloed van arbeidskrachten uit oostelijk Azie naar onze bezittingen langs den Stillen Oceaan, alsmede de waarschijnlijke toetreding der reeds elders in ons halfrond gevestigde bevolkingen die in den loop van het voormelde tijdvak meer en meer de natuurlijke aantrekkingskracht zullen gevoelen eener zoo uitgebreide, magtige en bloeijende vereeniging van zich zelve regerende republieken, en welke zullen streven naar het voorregt om opgenomen te worden in den veiligen en gelukkigen schoot van dien bond, bij deze vreedzame en natuurlijke wijze van inlijving groote uitgestrektheden medebrengende van maagdelijken en weligen bodem, die met der tijd zal wemelen van de millioenen van onzen haastig groeijenden en snel zich verbreidenden menschenstam.

» Deze beschouwingen schijnen grond op te leveren voor de onderstelling dat de bovengemelde wet van bevolkings-vermeerdering althans gedurende de eerstvolgende halve eeuw zal voortwerken met onverminderde kracht; en dat duizenden menschen die reeds volwassen zijn en thans het regten van vrije burgers uitoefenen, ten grave zullen gaan te midden eener bevolking van honderd millioen zielen, vereenigd in den grootschen bond der Amerikaansche Unie.

» Het is niet bloot als een belangwekkend onderwerp van berekening dat ik u deze beschouwingen voorhoud. Zij hebben gewigtigen invloed op al de politieke pligten die wij geroepen zijn te vervullen. Tot nog toe heeft onze staats-inrigting gewerkt op eene schaal die klein kan genoemd worden, in vergelijking met de ontwikkeling welke zij alsoo zal moeten bekomen in eene toekomst die schier in het bereik van het thans levende menschengeslacht ligt.

» Het is klaarblijkelijk dat een bondgenootschap van zoo veel omvang en bestaande uit bestanddeelen die zoo zeer onderling verschillen in getalsterkte en in uitgestrektheid van grondgebied, in gewoonten en belangen —, dat zulk een bond alleen zou kunnen worden vereenigd gehouden en ééne natie zou kunnen blijven door nauwgezette getrouwheid aan de beginselen der constitutie, zoo als deze worden verstaan door hen die zich verklaard hebben voor de meest beperkte opvatting der door het volk en door de Staten aan het algemeen gezag afgestane bevoegdheden. Wanneer het [illegible]

[illegible] ding van dat heilrijke stelsel van bondgenootschappelijk zelfbeheer waarvan wij de roemrijke en, naar ik vertrouw, onvergankelijke oirkonde in dat contract bezitten. Verdubbelen wij dan onze waakzaamheid opdat wij ons niet laten verleiden tot het uitoefenen van twijfelachtige bevoegdheden; ook dan niet wanneer zulks door erkende tijdelijke voordeelen mogt worden aanbevolen en voor het oogenblik schijnbaar doelmatig mogt zijn.

» Niet meer bondgenootschappelijk bestier dan volstrekt noodig is om de nationale eenheid in stand te houden en om ons in de betrekkingen met het overige der wereld naar behooren te doen gelden: dat behoorde onze regel en maatstaf te zijn bij de verklaring der grondwetsbepalingen die onze bevoegdheid aanwijzen. Een geest van angstvallig ontzag voor de souvereine regten en waardigheid van elken Staat, veeleer dan eene neiging om de Staten als provinciën aan het algemeen gezag ondergeschikt te maken, behoorde steeds het kenmerkende te zijn in de uitoefening van al de bevoegdheden die ons tijdelijk, als een heilig pand, door het edelaardige vertrouwen onzer lastgevers zijn opgedragen.

» Er is nog een ander vereischte voor de duurzaamheid onzer Unie en voor de verwezenlijking dier grootsche toekomst waarop ik straks wees: het is broederlijke toegenegenheid in geest, taal en gedrag jegens de andere Staten van de Unie, en jegens de verschillende belangen, instellingen en gewoonten die ze kenmerken.

» Met het oog op de te wachten uitbreiding onzer staatsinrigting moet men ook met dubbele waakzaamheid de groote deugden van openbare spaarzaamheid en openbare eerlijkheid betrachten. Zoo zal het federatieve stelsel, hoezeer het ook aan omvang winne, dieper en dieper wortelen schieten in de liefde en het vertrouwen des volks.»

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiële opgaven.*)

Parijs 21 December: Fransche 3 pcts. rente fr. 74.60; idem 4½ pcts. fr. 101.

Londen 21 December: Engel. 3 pcts. geconsol. 94⅝, 94¾ pct. Nederl. 2½ pcts. 64½ pct.; — idem 4 pcts. 96 pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 23sten December* 1853.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft in de avondzitting van gisteren de hoofdstukken X, XI en XII der begrootingswetten, alsmede het wetsontwerp tot vaststelling der middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de Staatsbegrooting voor 1854, aangenomen, en is daarna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Door het Departement van Koloniën zijn wij in staat gesteld tot het mededeelen der navolgende opgaven:

A. OPGAVE *van de verschillende op* Java, *uit den oogst van* 1853, *reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, onder ultimo September* 1853.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij	pikols	534628	149990	684618
Suiker 1)	id.	357359	664571	1,021930
Indigo 2)	Amsterd. ponden	434378	190015	624393
Thee	id.	726947	501175	1,228122
Kaneel	id.	120693	70975	191668
Cochenille 3)	id.	6730	76945	83675
Peper	id.	110875	70625	181500
Tabak 4)	id.	»	»	»

1) Bovendien blijft vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (met uitzondering van die in de residentie *Tagal*, waarvan het bedrag nog onbekend is) eene hoeveelheid van 420,166 pikols.

2) Onder deze cijfers is *niet* begrepen de productie van de residentie *Bezoekie*, als zijnde het bedrag daarvan nog onbekend.

3) De hoeveelheid welke bovendien vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten in de residentie *Japara* blijft, is nog niet bekend.

4) Ter beschikking van de fabrikanten in de residentiën *Samarang*, *Rembang* en *Pasoeroewan*, blijven vermoedelijk 1,450,000 Amsterdamsche ponden.

De hoeveelheid welke vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten in de residentie *Soerabaija* blijft, is nog onbekend.

B. OPGAVE *der producten voor particuliere rekening op* Java *geteeld, uit den oogst van* 1853, *onder ultimo September* 1853.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij 1)	pikols	76248	11165	87413
Suiker 2)	id.	151203	66430	217633
Indigo	Amsterd. ponden	149313	134963	284276
Kaneel	id.	18500	6500	25000
Cochenille 3)	id.	17900	9900	27800
Tabak 4)	pikols	»	11600	11600

1) Onder deze cijfers is *niet* begrepen de productie uit de residentie *Pasoeroewan*, waarvan het bedrag nog onbekend is.

2) [illegible]

a. de productie uit de residentiën *Cheribon*, *Tagal*, *Pasoeroewan*, waarvan het bedrag nog onbekend is;

b. de hoeveelheid welke volgens staat A ter beschikking van de fabrikanten blijft.

3) De productie uit de residentiën *Cheribon* en *Japara* (waarvan het bedrag nog onbekend is) is onder deze cijfers *niet* begrepen.

4) Als voren, voor zoo veel de productie uit de residentiën *Soerabaija* en *Pasoeroewan* betreft.

SCHEVENINGEN, *den 22sten December.* — De gansche vloot, van hier naar de Engelsche kust ter steurharing-visscherij uitgerust geweest, is, Gode zij dank, behouden teruggekeerd. Nimmer was de vangst zoo gezegend als dit jaar, en toch was die visscherij gedurende de laatste jaren bijzonder voordeelig afgeloopen; deze [illegible] overtreft echter verre alle vroegere. In 1850 werden met 59 schuiten [illegible] in 1851 met 63 schuiten 8,100,000; in 1852 met 72 schuiten [illegible] en dit jaar zijn met 77 schuiten 16,590,000 haringen gevangen. [illegible] hebben 5, zeventien 4, vier en veertig 3 en tien pinken 2 reizen gedaan. Slechts één sterfgeval heeft er onder de bemanning aan boord plaats gehad; terwijl een visschersmatroos over boord gevallen en verdronken is. In 1851 en 1852 had men ieder jaar het verlies van eene haringschuit te betreuren; dit jaar trof niet eene enkele ramp van dien aard onze reederij. Met de kustvisscherij, zoo met de netten als met het hoekwant, blijft het allertreurigst gesteld, waardoor in de huisgezinnen van die visschers veel armoede heerscht.

(*'s Gravenhaagsche Nieuwsbode.*)

In den nacht van den 14den op den 15den dezer had te Godeburen eene omstandigheid plaats welke wel verdient tot ieders waarschuwing algemeen bekend te zijn. De knechten van den landbouwer J. W. Woltema, aldaar, vonden des morgens, komende in de schuur ter verrigting hunner gewone werkzaamheden, negen kalveren, die in een hok werden opgefokt, alle dood liggen. Den vorigen dag hadden de werkboden van genoemden landbouwer de schapen gewasschen, met water waarin rattenkruit was opgelost. Men heeft echter hierbij niet die voorzigtigheid gebruikt, welke zoo zeer wordt vereischt, aangezien men dit met rattenkruid vermengde water bij of over het vuur heeft gelaten, zonder daarbij steeds tegenwoordig te blijven, of althans het gansche huisgezin ernstig gewaarschuwd of er voldoende mede bekend gemaakt te hebben. Hiegeen dan ook ten gevolge heeft gehad dat eene der vrouwelijke werkboden van dit water gebruikt heeft om daarin de potten, messen, lepels, vorken, enz. te wasschen, en daarna dit schotelwater aan de bedoelde kalveren heeft te drinken gegeven, waaraan zij, bij onderzoek van den veearts J. Ebens, te Appingadam, alle zijn overleden.

(*Provinciale Groninger Courant.*)

Met dit nommer der *Staats-courant* zijn verzonden:

1°. vel 19 van het BIJBLAD I, inhoudende het verslag van het

verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van den 20sten December jl.;
2°. vel 137 van het BIJBLAD II, inhoudende het vervolg van het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 20sten December jl.

Volgens de officiele opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, was dezelve als volgt:

Datum. 1853, Dec.	Uren.	Plaatsen of posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Onder nul of het noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
			De Maas.				
	v.m.		el. dm.			Duim.	
22	8	Grave	6.20	»	24	6	»
			Merwede.				
21	10	Gorinchem (1)	1.10	4.45	24	»	2
21	8½	Dordrecht	0.48 + AP.	»	24	»	22
			Lek.				
20	8	Vreeswijk	1.30 + AP.	5.20	24	»	10
21	»	id. (2)	1.30 + AP.	5.20	24	»	»
			Waal.				
21	»	Nijmegen (3)	3.12	»	24	59	»
			Neder-Rhijn en Lek.				
22	»	Arnhem (4)	0.92	»	24	3	»
			IJssel.				
[illegible]	[illegible]	Katerveer (5)	0.03 + AP.	»	24	»	3

(1) De passagie over het ijs, zelfs met paarden, heeft geregeld plaats.
(2) Zonder was of val; het ijs vast.
(3) Het ijs heeft zich des nachts 1½ ure vastgezet.
(4) Het ijs vast.
(5) Het ijs vast, ijsdikte 17 duim.

Rijnhoogte te Keulen: den 21sten December 3 voet (3 voet 3 duim Rijnl.).

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie Gelderland.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 30sten December 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Gelderland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden [illegible] van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het onderhouden van het Apeldoornsche Kanaal, te rekenen van 1 Januarij 1854 tot en met 31 December 1857.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, overeenkomstig Art. 14 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

[illegible] dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere Informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur M. H. Conrad te Arnhem, en den Ingenieur Rose te Zutphen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, volgens eene aankondiging van het Ministerie van Landbouw, Koophandel en Openbare werken te *Parijs*, het op de punt, genaamd *des Baleines* van het Eiland *Ré*, daargestelde licht met schitteringen van 45 tot 45 seconden in 46° [illegible]″ N. Br. en 1° 33′ 33″ lengte bewesten Greenwich, met den datum van 15 Januarij aanstaande zal vervangen worden door twee nieuw gebouwde vuurtorens; de eene op het Eiland *Ré*, op korten afstand ten Oosten van den bestaanden vuurtoren; de tweede in zee, op de klip, genaamd: *Haut banc du Nord*, op nagenoeg ½ Duitsche mijl ten Noordwesten van den eersten.

De navolgende opgaven vermelden de kracht, de gesteldheid en de verheid van deze nieuwe vuren.

Kustlicht des Baleines.

Licht met schitteringen, zich opvolgende van 30 seconden tot 30 seconden, geplaatst op de punt *des Baleines* van het Eiland *Ré*, in 46° [illegible] N. Br. en 1° [illegible] 31″ lengte west van Greenwich; deszelfs verhevenheid bedraagt [illegible] Nederlandsche ellen en het is zigtbaar op [illegible] Duitsche mijl. Bij gewone weêrsgesteldheid zullen de verduisteringen [illegible] zijn, op grooteren afstand dan van 2½ Duitsche mijlen.

Kustlicht: Haut banc du Nord.

Dit kustlicht geplaatst op de rots, *Haut banc du Nord*, op ongeveer ½ Duitsche mijl ten Noordwesten van het kustvuur *des Baleines*, is geplaatst op 46° 15′ 51″ N. Br. en 1° 35′ 5″ lengte bewesten Greenwich; deszelfs verhevenheid is 22 Nederlandsche ellen, het is zigtbaar op 3¾ Duitsche mijl.

Aan zeevarenden wordt aanbevolen niet uit het oog te verliezen, dat de gevaren van de punt *des Baleines* zich uitstrekken meer dan ¼ Duitsche mijl zeewaarts van het laatste licht.

's Gravenhage, den 15den December 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

AANKONDIGING.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland:

Gezien de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van den 6den December 1853, n°. 17;

Gelet op Art. 17 der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47),

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de jagt op *Klein Wild*, opgenoemd in Art. 17 der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47), voor dit jaar in de provincie Zuidholland zal worden gesloten op Zaturdag den 31sten December aanstaande met Zonsondergang.

En zal deze aankondiging, *in plano* gedrukt, worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, alsmede in het *Provinciaal Blad*, in de *Nederlandsche Staats-courant* en in het *Dagblad van Zuidholland en van 's Gravenhage* worden geplaatst.

's Gravenhage, den 15den December 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

*** De Hoofd-Administratie van het 1ste Regement Vesting-Artillerie, zal op Woensdag den 18den Januarij 1854, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, aan den Minstinschrijvende, in het openbaar Aanbesteden:

de Leverantie van Vier Honderd Stuks Eenmans IJzeren Bedkribben, met Touwwijnetten, en

Vijf en Twintig Stuks Tweemans IJzeren Bedkribben;

Volgens in het Magazijn van genoemd Corps voorhanden Modellen en Voorwaarden, waarvan dagelijks, van 's morgens ten tien ure tot 's namiddags ten twee ure, uitgezonderd op Zon- en Feestdagen, door Gegadigden kan worden kennis genomen.

De Inschrijving moet geschieden bij besloten, op gezegeld Papier geschreven, Biljetten, aanduidende de Prijzen, in letters en cijfers uitgedrukt, alsmede de namen en voornamen, de woonplaats en het beroep van den Inschrijver, en van ieder zijner twee Borgen.

De Biljetten zullen, door de Inschrijvers en hunne Borgen eigenhandig onderteekend moeten zijn, ten opschrift moeten voeren:

Aan de Hoofdadministratie van het 1ste Regement Vestingartillerie (Leverantie van IJzeren Bedkribben),

en uiterlijk des middags vóór 12 ure van den dag der Aanbesteding, in de daartoe, ten Burele van den Kapitein-Kwartiermeester van meergenoemd corps, geplaatste bus, moeten worden bezorgd.

Alle Biljetten welke niet in den bepaalden vorm ingerigt of op ongezegeld papier geschreven zijn, zoo mede die welke eenige bijzondere conditien bevatten, niet in het Bestek van Aanbesteding voorkomende, zullen buiten aanmerking gehouden worden.

De Inschrijver aan wien, behoudens goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, de Leverantie definitivelijk wordt toegewezen, zal, binnen acht dagen na de de kennisgeving deswege, aan de Hoofd-administratie moeten inzenden, gelegaliseerde, door het Gemeentebestuur af te geven, Certificaten [illegible] van hem, als van ieder zijner Borgen, tot het behoorlijk volbrengen der Aanneming: zullende bij gebreke van dien over de Leverantie op nieuw worden beschikt.

Delft, den 19den December 1853.

De Hoofd-Administratie voornoemd,
Ter ordonnantie, *De Kolonel*, BENTINCK.
De Kapitein-Kwartiermeester, VAN OORSCHOT.

Aanbesteding van Granen ten behoeve van de Garnizoens-bakkerij te Maastricht.

Op Dingsdag den 10den Januarij 1854, des middags om 12 ure, zal op het bureau van den Plaatselijken Kommandant te Maastricht, boven de Hoofdwacht, publiek worden Aanbesteed eene hoeveelheid van:

8 Lasten Rhijn-Tarwe, wegende minstens 77 Ned. Ponden;
8 Lasten Zeeuwsche Tarwe, wegende minstens 74 Ned. Ponden;
4 Lasten Rogge, wegende minstens 72 Ned. Ponden.

Volgens Voorwaarden, van heden af aan ter lezing liggende, van des morgens 9 tot 's middags 12 ure.

Strekkende het tot narigt van de Gegadigden dat het Merk op de aangebodene Monsters, in de Voorwaarden bedoeld, voorkomende, ook op den omslag waarmede het Inschrijvings-Biljet wordt ingezonden, moet worden gesteld.

Maastricht, den 20sten December 1853.

De Kolonel, Plaatselijke Kommandant, belast met het toezigt over het beheer der Garnizoens-bakkerij,
B[on] VAN BOECOP.

DIRECTIE VAN HET WEDUWEN-FONDS.

De Directeur van het Weduwen-Fonds voor de Geëmploijeerden tot het Algemeen Bestuur behoorende, herinnert bij deze aan alle Contribuabele Deelgeregtigden zonder onderscheid, derzelver verpligting, om vóór het einde der loopende maand, te doen aanbetalen, zoowel de een-, *twee-* en *twee-en-een-half*-percents Contributien, uit krachte van het Reglement van den 18den Januarij 1814, n°. 6, en de daarop gevolgde ampliatien, verschuldigd, als de Contributien welke door de daarbij geconcerneerden moeten worden voldaan, ten gevolge hunner deelneming op den voet van de Koninklijke Besluiten van den 5den April 1817, n°. 28, van den 23sten September 1828, n°. 83, en van den 15den Julij 1841, n°. 32.

Wordende de Belanghebbenden tevens herinnerd aan de voorschriften der opgegevene Koninklijke Besluiten, zoowel als aan het Koninklijk Besluit van den 8sten November 1839, n°. 123, volgens hetwelk het verlies van hun lidmaatschap in het Weduwen-Fonds uit het verzuim der bovengemelde Contributie-betaling voortvloeit.

's Gravenhage, den 1sten December 1853.

De Directeur voornoemd,
S. W. VAN DER NOORDAA.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

** Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage brengen bij deze ter kennisse, de navolgende door den Gemeenteraad, bij besluit van den 13den December 1853, uitgeschreven Prijsvraag:

Dewijl het bij de steeds toenemende uitbreiding der bevolking van 's Gravenhage, en bij de dagelijks vermeerderende levendigheid op sommige punten der stad, voornamelijk door de rijtuigen, die met den spoorweg in verband staan, veroorzaakt, van belang te achten is, dat in die gedeelten, waar de passagie voor het publiek door de naauwe straten belemmerd wordt, eene meerdere ruimte voor het verkeer worde daargesteld, zoo wordt gevraagd, op welke minst kostbare en meest smaakvolle en doelmatige wijs, een doortogt of passagie, voor rijtuigen en voetgangers, tusschen de Kleine Groenmarkt en het Buitenhof, zou kunnen worden aangelegd?

Ter beantwoording dezer vraag, wordt een uitgewerkt plan gevorderd waarin niet alleen de uit te voeren werken zullen moeten worden aangewezen en duidelijk omschreven, en met teekeningen en bestekken opgehelderd, maar te gelijk eene opgave van al de kosten, die tot dat einde zouden worden vereischt, zal moeten worden geleverd.

Tot de mededinging worden alle deskundigen uitgenoodigd, met verzoek om de antwoorden in te leveren vóór den 20sten Junij 1854, ter Secretarie der Gemeente, voorzien van een motto, hetwelk moet overeenkomen met het motto, opgenomen in een verzegeld biljet, door den inzender onderteekend en bij de stukken gevoegd.

Diegeen, welke het meest aannemelijke plan zal hebben ingediend, zoodanig, dat het volledig voor de uitvoering vatbaar wordt geoordeeld, zal met eene premie van f 800 worden vereerd, terwijl de daaropvolgende een accessit van f 300 zal bekomen.

's Gravenhage, den 14den December 1853.

G. L. H. Hooft, *Burgemeester*.
J. F. Burnier, *Secretaris*.

** De Burgemeester van Cappelle op d' IJssel, brengt ter kennis van de daarbij belang hebbende, dat binnen die gemeente in de Rivier de IJssel zijn opgehaald:

Zeven Dennen Houten, gemiddeld lang 70 voeten en breed 26 duimen, voorzien van diverse merken, en

een Eiken Klos, lang 20 voet, breed 18 à 16 duim, op de ronde zijde gemerkt met 10/5, alles Rhijnl. Maat.

Al degenen welke vermeenen geregtigd te zijn tot dit geborgene, worden derhalve mits deze voor de eerste maal opgeroepen tot reclame.

Cappelle op d' IJssel, den 22sten December 1853.

De Burgemeester voornoemd,
O. Hoogendijk.

STRANDVONDERIJ.

De Burgemeester der Gemeente Beide Katwijken c. a. roept voor de derde maal op de Regt hebbende op de hierna vermelde, aan het Strand dezer Gemeente, op den 2den October dezer jaars en volgende dagen, aangespoelde en te Katwijk aan Zee geborgen Goederen, om, voorzien van de vereischte bewijzen tot reclame, zich daartoe binnen den bij de wet bepaalden tijd aan te melden, te weten:

2 Vaten Olie, gemerkt *ES* (in eene ruit) 32 (door een hellend dubbel kruisje voorafgegaan); 1 1/27 *H* (tusschen de twee eerste cijfers een hellend dubbel kruisje) en *Z—R Z. W.*

Zijnde de Vaten gemerkt *FVD* 9—9—3 bereids gereclameerd.

[illegible]

Eene Scheepssloep, zonder merk, vermoedelijk Oostzee's maaksel; en Eene in December 1852, 8 mijlen van de Hollandsche kust, opgevischte boot, gemerkt op den boeg in witte verw *B 22*.

Katwijk, den 22sten December 1853.

De Burgemeester voornoemd,
Mr. G. A. Salomon Huijgens.

AANBESTEDINGEN.

De Gemeentebesturen van Veendam en Meeden zullen door hunne Gecommitteerden, onder de vereischte Approbatie, in het Openbaar Aanbesteden:

Op Vrijdag, den 13den Januarij 1854, des morgens ten 10 ure, ten Gemeentehuize van Meeden:

1°. het Aanleggen van een Kunst- of Grindweg in de Gemeenten Scheemda, Meeden en Muntendam, en wel van af den Provincialen Grindweg van Scheemda naar Winschoten, langs de beide Oprijden over de Kloostertil, door de Dorpen Westerlee en Meeden tot de Meedemer-Klapbrug, lang 8589 Ellen, met het daarstellen van een Tolboom; en

2°. het Bouwen van twee Klapbruggen.

En op dienzelfden dag, des namiddags ten 4 ure, ten Gemeentehuize van Veendam:

het Aanleggen van Gelijken Weg, in de Gemeenten Veendam, Muntendam en Zuidbroek, van af de Klapbrug tusschen Wildervank en Veendam, langs het Ooster- en Westerdiep, door Muntendam tot Zuidbroek, lang 12,419 Ellen, verdeeld in 5 Perceelen.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij elke Inschrijving, waarvan de Inschrijvings-Biljetten zullen moeten beantwoorden aan de Voorwaarden van Uitbesteding.

De Bestekken dezer Werken, met uitzondering van den Tolboom, zullen ter lezing liggen: te Veendam, in het Gemeentehuis, bij D. Everts en J. J. Duintjer; te Wildervank, te Meeden en te Muntendam in de Gemeentehuizen; te Zuidbroek, in het Gemeentehuis, bij Monkhorst en de Weduwe Koops; te Winschoten, bij de Weduwe Wissemann, E. van Dijk en Dijkstra; te Hoogezand, in het Gemeentehuis en de Weduwe Meurs; te Sappemeer, in het Gemeentehuis; te Appingedam, bij de Weduwe van der Boog en Wiersum; te Delfzijl, [illegible] en Hazenhoek; te Groningen, bij de Weduwe Bulsing, van der Laan, ten Have, Weduwe de Jonge en de Weduwe Bontekoe; te Onderdendam, in het Zijlvesterhuis; te Zuidhorn, bij Hemsing; te Leeuwarden, in het Sneeker Veerhuis en het Hof van Holland; te Assen, bij Hofste; te Utrecht, in den Nieuwen Bak en het Stations-Koffijhuis; te Sliedrecht en te Werkendam, in het Regthuis; te Hardinxveld, in de drie Snoeken; te Gorinchem, in den Hooiwagen; te Waalwijk, in de Roos; te Haarlem, in de Kroon; te Rotterdam, in den Romein; te 's Gravenhage, in het Zuidhollandsche Koffijhuis; te Arnhem, bij den Doelen; te Nijmegen, in den Rotterdamschen Wagen; te Amsterdam, in het Vosje, en te Vreeswijk, in het Logement van Rhenen.

De Bestekken van de beide Klapbruggen liggen ten Gemeentehuize van Meeden voor.

Nadere Informatien kunnen bij de Besturen bekomen worden; terwijl aanwijzing in loco zal geschieden, wegens de onderneming van Veendam den 9den en wegens die van Meeden den 10den Januarij e. k.

Veendam, den 10den December 1853.

De Burgemeesters van de Gemeenten Veendam en Meeden,
[illegible]
G. Nentjes.

UITLOTING.

Het Bestuur van het Ambacht der 4 Noorder Coggen brengt bij deze ter kennisse van de Belanghebbenden, dat op heden zijn *Uitgeloot* Vier Aandeelen in de *Negotiatie* tot goedmaking der kosten van Bestrating van eenige Buitenwegen in dat Ambacht, zijnde de Nommers 9, 45, 141 en 198; tot ontvangst van welke Aandeelen de Houders worden uitgenoodigd zich aan te melden in het Coggenhuis te Medemblik, op den 2den Februarij e. k. onder herinnering dat overeenkomstig Artikel 5 van de Voorwaarden der Negotiatie, na evengenoemden Betaaldag, geene verdere renten op die Aandeelen zullen worden betaald zijn.

[illegible]

C. Gerdenier.
De Secretaris,
P. Winkel.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

** Bij behoorlijk geregistreerd Proces-verbaal van den Kantonregter te Nijmegen, de dato 21 December 1853, is door den heer *Jan Matthijs Noorduijn*, Medicinae, Chirurgiae et Artis Obstetriciae Doctor, wonende te Nijmegen, Handligting verleend aan zijnen Minderjarigen Zoon *Cornelis Noorduijn*, oud 21 jaren, wonende te Amsterdam, tot het drijven van Handel in Wijnen. Geschiedende hiervan aankondiging volgens de bepaling van Artikel 480 van het Burgerlijk Wetboek.

De Griffier bij het Kantongeregt te Nijmegen,
[illegible]

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, 23 December 1853, 1/4 voor 4 ure.

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebl. koers.	Laatste koers v. gisteren.
Nederland. Werk. Schuld	2½	61 5/8	61 3/4	—	61 7/8
Dito dito	3	73 15/16	—	—	74 1/16
Dito dito	4	94 1/8	—	—	93 3/8
Amortisatie	3½	—	—	—	92 5/8
Aand. Handel-maats.	4½	—	—	—	125 5/8
O.-I. Leening 1844	4	—	—	—	—
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	—	—	—	—
Dito Holl. dito		—	—	—	—
Belgie. Certificaten	2½	—	—	—	—
Dito *Rothschild*		50 3/8	—	—	50 1/2
[illegible]	3	—	—	—	—
Rusland. Bij *Hope en C.*	5	105 3/8	—	—	105 1/4
Dito 4°. 1828-1829		103 1/2	—	—	103 3/4
Inschr. op 't Grootboek	6	—	—	—	[illegible]
Dito Certificaten		—	—	—	[illegible]
Oost. dito Hamb. Adm.	5	—	—	—	—
[illegible] 1831 en 1833	5	—	—	—	95 3/4
[illegible] 1840	4	89 1/4	—	—	89 1/4
Dito [illegible]	4	87 3/4	87 7/8	—	88

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebl. koers.	Laatste koers v. gisteren.
Rusland. Neg *Stiegl.* Nieuwe	4	—	—	—	87 7/8
Nieuwe Engelsche	4½	95	—	—	95 1/8
Spanje. Nieuwe 3 pcts. thans	1	21 1/2	—	—	[illegible]
Nieuwe	3	—	—	—	—
Binnenlandsche	3	42 3/8	—	—	41 7/16
Cert. Coup. Sp. Com.		5 1/16	—	—	5 1/8
Amortisabele Schuld		—	—	—	4 3/4
Portugal. Londen, Nieuwe	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	37 5/8
Dito Uitgestelde		—	—	—	15 1/4
Oostenrijk. Bank	5	—	—	—	—
Dito	4	—	—	—	—
Metal. 1816-1852	5	76 9/16	—	—	[illegible]
Dito 1847	2½	39 5/16	39 3/8	—	39 9/16
Dito 1851-1852	2½	39 5/16	39 3/8	—	39 9/16
Dito 1849	5	91 7/8	—	—	91 7/8
Dito Lett. B.	5	91 7/8	—	—	91 7/8
Aand. f 500 bij *Rothschild*		—	—	—	—
Dito 250 dito 1839		—	—	—	—
Hamb. Certific. bij *L. en B.*	5	—	—	—	—

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebl. koers.	Laatste koers v. gisteren.
Polen. Obligatien	4	—	—	—	[illegible]
Aandeelen 1835		—	—	—	[illegible]
Sardinie. Te Londen	5	—	—	—	[illegible]
Denemarken. Dito	5	—	—	—	[illegible]
Peru. Dito	4½	65 3/4	65 7/8	[illegible]	67
Griekenland. Dito	5	—	—	—	[illegible]
Philadelphia. Bij *Hope en C.*	5	—	—	—	—
Te Londen	6	—	—	—	—
Bank, origin		—	—	—	[illegible]
Louisiana. Te Londen	5	97	—	—	[illegible]
Brazilie Te Londen 1824	5	—	—	—	[illegible]
Dito 1843	5	—	—	—	[illegible]
Grenada. Dito à L. st. 100.	2½	[illegible]	—	—	[illegible]
Dito Uitg.		—	—	—	[illegible]
Equador		—	—	—	[illegible]
Mexico. Te Londen L. st. 100	3	22 7/16	—	—	[illegible]
Dito [illegible]		22 1/4	22 5/16	—	[illegible]
Venezuela. Te Londen	[illegible]	—	—	—	[illegible]
Dito Uitg.	1	—	—	—	[illegible]

WISSELKOERSEN.

Parijs	2/m. do.	c.	55 7/8	p.	—
Idem	kort.		[illegible]		—
Bordeaux	2/m.		55		—
Idem	15/d.		55 3/8		—
Madrid	3/m.		[illegible]		—
Cadix			243		—
Sevilla			239		—
Bilbao			240		—
Lissabon			40 3/4		—

Porto	3/m. do.	c.	40 3/4	p.	—
Genua	2/m.		[illegible]		—
Livorno			38 5/8		—
Napels			81 1/2		—
Weenen	6/w.		86		—
Augsburg			[illegible]		—
Frankfort a/M			[illegible]		—
St. Petersburg	2/m.		[illegible]		—
Rotterdam kort. per f 100			[illegible]		—

Londen	[illegible]		11.65
Idem	[illegible]		[illegible]
Hamburg	kort.	St.	[illegible]
Idem	2/m.		35 1/4

KOERS VAN HET GELD.

Beleening 3 à — Disconto 3 à —
Prolongatie 4 à —

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.